

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/245353,Uroczystosci-ku-czci-Apoloniusza-Jozefowicza-i-Stefana-Milkowskiego-zolnierzy-AK.html>

18.07.2026, 20:42

Uroczystości ku czci Apoloniusza Józefowicza i Stefana Miłkowskiego żołnierzy AK, członków zarządu powiatowego PSL - Miechów, 28 lipca 2026

28 lipca 2026 r. w Miechowie odbędą się uroczystości upamiętniające Apoloniusza Józefowicza oraz Stefana Miłkowskiego zamordowanych przez UB w sierpniu 1946 r.

28.07.2026

Starosta Powiatu Miechowskiego
Dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie
Dyrektor Muzeum Ziemi Miechowskiej

zapraszają na

uroczystości ku czci

APOLONIUSZA JÓZEFOWICZA

oraz

STEFANA MIŁKOWSKIEGO

żołnierzy Armii Krajowej, członków Zarządu Powiatowego PSL w Miechowie
zamordowanych przez komunistyczny UB w sierpniu 1946

Miechów, 28 lipca 2026

Program:

10.00 – Msza Święta w Bazylice Grobu Bożego (ul. Warszawska 1A)

11.00 – Odsłonięcie tablicy upamiętniającej A. Józefowicza i S. Miłkowskiego w miejscu zbrodni (ul. Miechowity 1)

12.00 – Konferencja popularyzacyjna w Muzeum Ziemi Miechowskiej (Dom Generała, ul. Warszawska 1)

Referaty:

- dr Elżbieta Pietrzyk-Dąbrowska (IPN Kraków), *Komunistyczne represje wobec działaczy Polskiego Stronnictwa Ludowego w Miechowie w latach 1945-1947*
- dr Marzena Grosicka (Delegatura IPN w Kielcach), *Działacze PSL – ofiary morderstw politycznych w latach 1945-1949. Próba bilansu*
- dr Marcin Chorański (Fundacja im. Zofii i Jana Włodków w Krakowie), *Ziemia jako ofiara „terroru nieznanego sprawcy” w 1946 r.*
- dr Maciej Korkuć (IPN Kraków), *Norbert Michta, sekretarz KP PPR w Miechowie – kariera w służbie zbrodniczego systemu*

WOJEWODA
MAŁOPOLSKI

Uroczystość rozpocznie się od mszy św., która zostanie odprawiona w Bazylice Grobu Bożego, przy ulicy Warszawskiej 1A (rozpoczęcie – godz. 10.00).

Po jej zakończeniu nastąpi odsłonięcie tablicy upamiętniającej Apoloniusza Józefowicza i Stefana Miłkowskiego, umieszczonej na elewacji pobliskiego budynku przy ulicy Miechowity 1.

Na godzinę 12.00 zaplanowano konferencję, która odbędzie się w Muzeum Ziemi Miechowskiej (Dom Generała, ul. Warszawska 1).

Program konferencji:

- dr Elżbieta Pietrzyk-Dąbrowska (IPN Kraków), Komunistyczne represje wobec działaczy Polskiego Stronnictwa Ludowego w Miechowie w latach 1945-1947
- dr Marzena Grosicka (Delegatura IPN w Kielcach), Działacze PSL – ofiary morderstw politycznych w latach 1945-1949. Próba bilansu
- dr Marcin Chorążki (Fundacja im. Zofii i Jana Włodków w Krakowie), Ziemianie jako ofiary „terroru nieznanych sprawców” w 1946 r.
- dr Maciej Korkuć (IPN Kraków), Sekretarz KP PPR w Miechowie Norbert Michta – kariera w służbie zbrodniczego systemu

Współorganizatorami wydarzenia są: Starostwo Powiatowe w Miechowie, Muzeum Ziemi Miechowskiej i Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Krakowie.

Upamiętnienie Apoloniusza Józefowicza i Stefana Miłkowskiego powstało z inicjatywy IPN i Muzeum Ziemi Miechowskiej i zostało przez Instytut Pamięci Narodowej sfinansowane.

Apoloniusz Józefowicz (1912-1946)

Urodził się 26 marca 1912 roku w Nikolsku Ussuryjskim koło Władywostoku jako syn zesłańca politycznego Apoloniusza i Wiktorii z domu Szczepańskiej. Jego rodzice powrócili na ziemi polskie w 1923 roku, osiedlając się na Miechowszczyźnie. Apoloniusz Józefowicz junior ukończył szkołę powszechną i gimnazjum w Miechowie. Następnie podjął zawodową służbę wojskową w krakowskim 8 Pułku Ułanów. Wziął udział w wojnie 1939 roku, przechodząc szlak bojowy od Krakowa do Biłgoraja. Od końca września do listopada 1939 roku był przetrzymywany w niewoli sowieckiej, a następnie, do września 1940 roku – w niemieckiej (stalag XVII A).

Po zwolnieniu zamieszkał u rodziców w Radomiu. W mieście tym rozpoczął konspiracyjną działalność niepodległościową. Na ziemię miechowską powrócił w maju 1942 roku. Był żołnierzem Batalionów Chłopskich i Armii Krajowej. W konspiracji posługiwał się pseudonimami „Czako” oraz „Strzeżenie”. Jesienią 1944 roku objął dowództwo kompanii w III batalionie 116 (olkuskiego) Pułku Piechoty AK. Pododdział ten obejmował rejon Wolbromia – działając na pograniczu z obwodem AK Miechów. Na przełomie lat 1944/1945 dowodził batalionem im. Stefana Okrzei wchodzącym w skład Rezerwowego Pułku Piechoty 106 Dywizji Piechoty AK.

Po roku 1945 sprawował funkcję sekretarza Zarządu Powiatowego Polskiego Stronnictwa Ludowego w Miechowie, był również członkiem tamtejszego Zarządu Powiatowego Związku Samopomocy Chłopskiej.

Stefan Miłkowski (1910-1946)

Urodził się 4 lutego 1910 roku w Parzymiechach koło Częstochowy jako syn Leona i Heleny z domu Wolf. Ukończył Wydział Rolniczy Uniwersytetu Jagiellońskiego. W latach 30. XX wieku był prezesem Akademickiego Związku Młodej Wsi na UJ, a także współorganizatorem i prezesem Związku Młodej Wsi Ziemi Krakowskiej i Podhalańskiej.

Podczas okupacji niemieckiej działał w konspiracyjnej Chłopskiej Organizacji Wolności „Raławice”, a następnie Polskiej Organizacji Zbrojnej. Był jednym ze współtwórców struktur POZ na terenie ziemi miechowskiej. W 1942 roku organizacja ta została scalona z Armią Krajową.

W konspiracji Stefan Miłkowski posługiwał się pseudonimem „Drzazga”. Jako kierownik mleczarni w podmiechowskich Sławicach udzielał pomocy ukrywającym się konspiratorom, wystawiał fikcyjne dowody zatrudnienia, a na terenie zakładu powielano pismo „Raławice” (po zmianie tytułu – „Na Straży”).

Po zakończeniu działań wojennych pełnił funkcję wiceprezesa Zarządu Powiatowego Związku Samopomocy Chłopskiej w Miechowie i dyrektora tamtejszej Powiatowej Spółdzielni Rolniczej. W roku 1946 zajmował stanowisko dyrektora Odlewni Żelaza i Fabryki Maszyn Rolniczych w Charsznicy. Był także członkiem Zarządu Powiatowego Polskiego Stronnictwa Ludowego w Miechowie oraz wiceprezesem tamtejszego Zarządu Powiatowego Związku Samopomocy Chłopskiej.

Śmierć z rąk funkcjonariuszy komunistycznego UB

Nocą z 1 na 2 sierpnia 1946 roku, po zakończeniu posiedzenia Rady Nadzorczej Powiatowej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Miechowie, Apoloniusz Józefowicz wraz ze Stefanem Miłkowskim zostali napadnięci przez uzbrojonych w karabiny funkcjonariuszy komunistycznej bezpieki w miejscu, w którym Rynek styka się z ulicą Miechowity. Stefan Miłkowski zginął na miejscu. Apoloniusz Józefowicz zmarł – w wyniku odniesionych ran postrzałowych – w miechowskim szpitalu.

4 sierpnia 1946 roku obaj zostali pochowani na cmentarzu parafialnym przy obecnej ulicy Józefa Piłsudskiego w Miechowie. Uroczystości pogrzebowe zgromadziły kilkutysięczne rzesze ludności i stały się wielką patriotyczną manifestacją.

[Poprzedni Strona](#)

Kraków

Zapowiedź